

Poesia | Pere Ballart

La mare que et renyava era un robot

Anna Ballbona
Premi Amadeu Oller 2008
Galerada
Cabrera de Mar, 2008
Preu: 14 euros
Pàgines: 56

El primer poemari de la periodista Anna Ballbona adreça una mirada irònica i vivaç a un món -personal i col·lectiu- que canvia molt de pressa

Anna Ballbona és l'última guanyadora del premi Amadeu Oller

RAMON FERRANDIS

Préssec de vinya

Si el risc del narrador novell -practicant d'un art extens i del detall- és donar per bona la ficció que compon només perquè l'ha atapeïda d'unes precisions autobiogràfiques que creu valuoses per elles mateixes, al poeta incipient -que treballa en canvi dins el camp del símbol-, el

tempta la intenció de dotar tot el que escriu d'una significació filosòfica infinita, que el fa generar unes peces d'una transcendència altiloqüent i vaga, en un nivell d'expressió molt superior al d'aquell en què parla tot el dia. Per fortuna, però, no és fatalment això el que sempre s'acompleix: la jove poeta vallesana

Anna Ballbona ha signat un admirable primer llibre, del qual cal celebrar que no li siguin imputables ni la voluntat d'impressionar a qualsevol preu ni l'adopció de cap registre verbal fals per inflat o artificios.

Vénen ganes d'aventurar que la doble condició de Ballbona, que alterna el periodisme amb els estudis

de teoria literària, és la que alimenta respectivament, com a poeta, els seus dots d'observació de la realitat immediata i un tarannà especulatiu. Perquè el millor de la seva veu és la manera com associa a una anècdota reconeixedora, presentada amb gràcia, un apunt reflexiu que sovint aconsegueix elevar-la per damunt del tòpic (*Endesa, Esquirols, Com el metge*), fent tot plegat que l'expressió col·loquial es posi de costat amb un to que sorprèn, atesa la joventut de l'autora, pel seu desenganyat distanciament i el seu enyor d'un passat que es diria remot. Ballbona pot encara no tenir del tot sota control el domini formal del poema, però a canvi ja sap bescanviar l'eufòria de l'evocació lírica per una irònica cautela, la de qui sap que el temps tergiversa i fagocita l'experiència, i que encara, un cop l'ha devorat, "amolla un rotet sorneguer" (*Després de dinar, Pals corcats, Xaranga*).

Una imatge poètica de fruita

Per David Castillo, membre del jurat que va atorgar-li l'Amadeu Oller, és una poesia amb un "imaginari fresc"; un parer que no costa gens subscriure davant les millors peces del llibre: la que li dona títol, o les ja esmentades, o bé *La cuina dels desemparats*, en què un referent tan humil com un préssec basteix tota la construcció figurativa del poema. I és que no seria la de la fruita fresca, per cert, una imatge inoportuna per caracteritzar d'un sol cop aquesta obra debutant: la d'un bon préssec de vinya -i no pas d'aigua, perquè no és desfibrada ni imprecisa- carnós, vellutat, madur.*

1 2 3 4 5

Articles | Joan Josep Isern

L'art de l'article

D'uns anys ençà, Julià Guillamon (Barcelona, 1962) combina la seva feina de crític literari en el suplement cultural de *La Vanguardia* amb la publicació -quinzenal al principi, setmanal després- d'uns articles més propers a la crònica cultural que ens permeten conèixer de prop altres facetes complementàries de la seva personalitat. La seixantena llarga de textos que s'apleguen a *Uh, Gabirú* corresponen als publicats durant el període comprès entre novembre del 2005 i setembre del 2007. Van veure la llum inicialment en llengua castellana i ara l'autor els ha reescrit amb un resultat altament satisfactori que accentua encara més

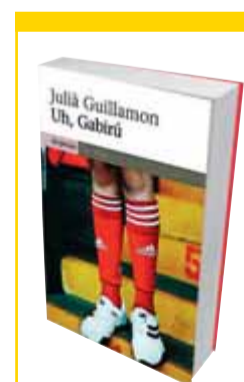
l'inequívoc punt de vista català dels textos originals.

Una part important dels articles aplegats a *Uh, Gabirú* descriuen situacions i experiències sud-americanes de resultes de la relació de Guillamon amb aquelles terres a propòsit de l'organització de l'exposició *Literatures de l'exili* i de les posteriors investigacions sobre l'exili literari català en aquelles terres. Unes investigacions que, estructurades en una quarantena llarga de reportatges, molt aviat adoptaran forma de llibre. *El dia revolt. Literatura catalana de l'exili* en serà el títol i ja aventuro que serà un dels títols importants de la temporada que tot just acabem de començar.

A *Uh, Gabirú* hi trobem també articles clarament autobiogràfics en els quals Julià Guillamon recrea el món de la seva infantesa al barri del Poblenou i a Arbúcies. Imatges i objectes són evocats com un recurs per lligar temps i costums ja desapareguts i comparar-los amb els hàbits de l'actualitat, cosa que ens permet adonar-nos que, amb el canvi, no hem sortit gaire beneficiats.

Un rerefons de lectures

La contraposició entre la Barcelona creativa de la contracultura dels anys 80 i 90 i el cosmopolitisme tifa de l'actualitat és una altra de les línies temàtiques d'un llibre en

Uh, Gabirú

Julià Guillamon
Empúries
Barcelona, 2008
Preu: 14,95 euros
Pàgines: 206

què, com no podia ser altrament, hi ha un permanent rerefons de lectures i experiències literàries per una banda i de vivències i reflexions per l'altra.

L'articulisme de Sagarra, D'Ors, Perucho i Monzó són algunes de les referències que Julià Guillamon exhibeix i reivindica orgullós en aquest llibre. Si la referència personal li pot servir a algú, diré que *Uh, Gabirú* és un viatge a través de dues-centes pàgines de lectura profitosa i plaent que ens posa a l'abast el pensament serè, segur i madur d'un dels crítics literaris d'aquest país que aquest comentarista llegeix amb interès i respecte des de fa molts anys. Un gran llibre.*

1 2 3 4 5